ԳՇԵՐԹ
19 ՅՈՒԼԻՍ
1941 ԹՎ. ՏԱՐԻ
ՆՈՐ ՇԱՐՔ. ԹԻՒ 463 (1602)
DIRECT.-PROP. V. BENZIAN

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԵՓՐԱՏ
ՕՐԱԹԵՐԹ

جريدة يراد
YEPRAD
QUOTIDIEN ARMENIEN
B. P. 382 Alep-Syrie

ԳԵՐՄԱՆ Է ՍՈՎԻԵԹ ՎՃՌԱԿԻ ՁԱԿԱՏԱՄԱՐՏՆԵՐ

9 ՄԻԼԻՈՆ ՋԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ԲԱԽՐԻՄ ՖԻՆԱԿԱՆ ԾՈՒՑԵՆ ՄԻՆՉԵԻ ՍԵՐ ԾՈՎ

ՉՕՐ ԹԻՄՕԶԷՆԿՈՒՑԻ ԲԱՆԱԿԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵ ՑԱՌԱՋԱՆԱԼ

Բրիտ. Օդաճաւեր 22 Գերման Նաւեր Ընկղմեցին կամ Վնասեցին Րօթէրտամի Առջեւ

ՎՃՌԱԿԱՆ ԲԱԽՈՒՄՆԵՐ

ՍԲԵԻԵԼԵԱՆ ՁԱԿԱՏԻՆ ՎՐԱՑ

Լոնտոն, 18.— Ֆինական Մոլէն Մինչեւ Սեւ Ծով երկարող ամբողջ ճակատին վրայ բռնած ճակատամարտներ կը մղուին։ Գիրքն կը յայտարարէ թէ Սովիէթները իրենց ամբողջ ուժը կռած ճակատամարտներուն մէջ, մինչդեռ նոյն բանը Գերմաններուն կրնայ կատարուելուն մասին որոշ նշաններ կան։ Հակառակ անոր որ Գերմանացիք իրենց օդանաւակայանները մօտեցուցած են, գարնանայ օդային գործունէութիւնը սակ. օգնած է։ Մոսկուայի մէջ նայի պատասխանը կը նկատուի։ Գերման ուշացում մը ընկմմեցաւ ականի մը զարնուելով։ Եղեկ, 96 գերման օդաւար զգեստաւորուած։ 28 ուշաց կան օգնութեան կը պահին։

Զօր. ՏԷՆ

ԹՐՒՔԱԼԻԻ ՄԷՋ

Գէյրութ, 18.— Սուրիոյ և Լիբանանի նախկին Բ. Գոմիսար Զօր. Տէնը Գէյրութէն մեկնելով Թրքալի գացած է, Բ. Գոմիսարեանին իշխանութիւնները յանձնելէ վերջ Զօրավարները Վիւլոնի և Քօթրաի։

Գէյրութ, 18.— Վիչիի ուժ ժերան կողմէ ուանուած անգլիացի բոլոր գերիները այս առաւ Համակոս բերուելուն ընդունելութեան կազմէ ապրա արձակուելէ վերջ։

Գէյրութ, 18.— Դամասկոս, Գէյրութ և Հալ. Միութիւն քարքեարներ մինչեւ փողի երթեւեկը վերակաւ և պիտի կատարուի ինքնաշարժերով. մինչեւ որ կամուրջները վերանոր դասա արձակուելէ վերջ։

Ճարոն վերջնագիրը չէ ուաւած Հնդկաչինի

Վիչի 18.— Երէկ Մովա կայ Տարլան ընդունեց Ճարոնա կան գեսպանը և երկարաեւ խօսակցութիւն մը ունեցաւ անոր հետ։ Այս առթիւ Ներատարակ ուած զեկոյց մը կ'ըսէ թէ ֆրանսացիները յարաբերութիւնները միշտ բարեկամական են և թէ Ճարոն ոչ մէկ վերջնագիր ուաւած է Ֆրանսայի Հնդկաչինի մասին։

ՍՈՎ. ՁԱՔՈՂՈՒԹԻՒՆ

Մոսկուա, 18.— Պետական պիոյ մէջ գերման և ուսմին ուժեր յարձակման անցան և ուսմին գետնի մը սահմանեցաւ գիծի իյնալ մեր հետքը 800 քլոմաթրներ, 42 քաղաքներ և ամէն կողմի ռազմամթերք գրաւուեցաւ։

ՆԱՐՎԱ ԳՐԱՒՈՒԵՑԱՒ

Սթոքհոլմ, 18.— Ռուսական սահմանին վրայ գերման բանակները գրաւեցին Նարվա յարգը։

ՄՄՕԼԻՆՍՔԸ ԳՐԱԽԵՑԻՒ

Կ'ԸՍԷ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՁԵԿՈՒՈՑԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ ՉԻ ՀԱՍՏԱՏԵՐ ՈՒՏՈ ԼՈՒՐԸ

ՁՕՐ. ԹԻՄՕԶԷՆԿՈՒՑԻ ԲԱՆԱԿՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ՑՈՒՌԱՋԱՆԱԼ

9 ՄԻԼԻՈՆ ՋԻՆՈՒՈՐՆԵՐ ԿԸ ԿՈՐՈՒԻՆ ԵՐԿՈՒ ԿՈՂՄԷՆ

Լոնտոն, 17.— Աֆեւելեան ճակատին մասին գերման զեկոյցին և ազդարարեան առած լուրերը քրիմիթական ցոյց կեանան կացութիւնը, բայց Սովիէթները չեն հաստատեր այս լուրերը։

ՀԻՒՍԻՍԱՑԻՆ ՁԱԿԱՏ.— Ծարաթ օր գերման զեկոյցը կը յայտարարէր թէ Գերմանացիք կը քաշին ուզդակի Լենինկրատի վրայ և քաղաքը իյնալու վտանգին մէջ է, մինչ այսօր կ'ըսեն թէ 150 մղոն հեռու են Լենինկրատեն։ Սովիէթները կը յայտարարեն թէ խիստ քաւուն կռիւներ տեղի կ'ունենան այս չրջանները մէջ։ Հաստատուր Մոսկուայի կազմէ։

ԿԵՆՐՈՆԱԿԱՆ ՁԱԿԱՏ.— Երէկ գիչերուան գերման զեկոյցը յայտարարեց թէ Մոլէնսք գրաւուած է, բայց Մոսկուա կ'ըսէ միայն թէ մեծ կռիւներ տեղի կ'ունենան այս չրջանին մէջ։ Մոլէնսքի 220 մղոն հեռու է Մոսկուայէն։ Ասելի հարաւը Զօր. Թիմոշենկոյի բանակները արդեն առնի օր հակառակորդի անցած էին, տակաւին կը չարունակեն յառաջանալ և ետ մղել Գերմանները։

ՀԱՐՈՒԱՑԻՆ ՁԱԿԱՏ.— Անցեալ չաբաթ օր գերման զեկոյցը յայտարարեց թէ գերման ուժերը Քրէվ հասած էին, մինչդեռ այսօր ոչինչ կը յայտնեն այս չրջանին մասին։ Երբ նոյն զեկոյցով Պոլոչին կ'ըսէր թէ Սիբսին գիծը ճեղքուած է և գերմանական ապահովուած, իր երեկուան զեկոյցով կ'ըսէ միայն թէ մեծ կռիւներ կը մղուին ամբողջ ճակատներուն վրայ, որոնց կը մասնակցին 9 միլիոն զինուորներ, երկու կողմէն։ Պետրոպոլոյ մէջ, կարգ մը լուրերու համաձայն, Գերմանացիք Բրեսթ և Տնեպրը գետերուն մէջ կռած են և կ'ետեռնե վրայ։

Սովիէթական երեկի զեկոյց կ'ըսէ թէ մեծ կռիւներ կը մղուին Մոլէնսքի չրջանին մէջ և թէ ուրիչ ճակատներու վրայ ոչինչ կայ նչանակելիք։ Սակ. օգնաւորգութիւնը միչտ մեծ գործունէութեան մէջ է։ Պետրոպոլոյ մէջ ուսմէն մեքենագէն ուժեր սին ած են գործել։

Մոսկուա կը հեռանէ Սմոլէնսքի գրաւումը

Մոսկուա, 18.— Այս առաւ հրատարակուած մանուալ զեկոյցով մը Մոսկուայի մէջ յայտարարուեցաւ թէ Գերմանացիք տասկուին չեն գրաւած Սմոլէնսքը, ինչ որ անոնք կը յայտնէին յայտարարել։

Լոնտոն, 17.— Երէկցիչի քրքակները կը տեղեկանէ թէ Մոսկուայի մէջ անցեալ չաբաթը աւելի գոհունակութիւն կը տիրէ այժմ. ասոր պատճառ ցոյց կը տրուի գերման յառաջացողքին դանդաղիլը և տակ. գիմագրութեան հետզհետէ աւելի ազգ հանգամանք առնելը։

ԲՐԻՏ. ԱՒՏԻԼԻ ՌՄԲԱԿՈՀՈՒՄ

ՐՕԹԷՐՏԱՄԻ ՆԱՒԱՀԱՆԳՍՏԻՆ ՎՐԱՑ

22 գերմ. նաւեր ընկղմած կամ վնասուած

Լոնտոն, 17.— Գաճարագրին սկիզբէն իվեր գործուած ամէնէն քաւուն և արգիւնաւոր ամբակոծումը երէկ նաւահանգիստին վրայ, որու ընթացքին 22 գերման նաւեր ընկղմեցան կամ վնասուեցան։ Ասոնց քովն տարող քիւնը կը հասնի 130—140 հազար ծոնի։

Այս առթիւ հրատարակուած Ր. Էր Ծորի զեկոյցը կ'ըսէ — Երէկ ցերեկին, Ր. Էր. Ծորի մեծ քաւով օգնաւերը յարձակեցան Րօթէրտամի նաւահանգիստին վրայ, ուր ժամանակ մը ի վեր հաւաքուել սկսած են գերման լաւ մը նաւեր։ Այս նաւերուն վրայ հարուած տալու համար կեսօրէ վերջ ժամը 4ին մեր օդանաւերը անցան հոլանտական սահմանը և մեծ քափով հարուածներ քիչմիչ նաւերու։ 6—10 հազար ծոննոց 11 նաւեր վնասուեցան։ 17000 ծոննոց մեծ նաւ մը ընկղմեցաւ։ 4000 ծոննոց 2 ուրիչ նաւեր կրակ առին։ Աւելի փոքր մը ետ կոտրեցաւ։ 9—10 ծոննոց 17 նաւեր մեծ վնասի ենթարկեցան։ Ուրիչ աւելի փոքր նաւեր ալ կամ ընկղմեցան և կամ վնասուեցան։ Այս յաջողութեան ընթացքին 4 բրիտ. օդանաւեր հետ չդարձան։ իրենց խարխիլը։

ՁՕՐ. ՈՒԷՅՎԷԼԻ ՄԵԾ ԴԵՐԸ

Գէյրութ, 18.— Ինչ որ կ'ակնարկէ անգլիական գինուածեան կարեւորութիւնը։ Քաղաքական պաշտօնական չրջանակներու մէջ կը յայտարարուի թէ Զօր. Ուէյվէլ հնդկաստան գրկուած է զօրաւոր բանակ մը կազմակերպելու համար, որ գիմագրութեան մեծ կարիք մը պիտի ըլայ Սովիէթներուն համար, եթէ այս վերջիններս յաջողին մինչեւ Ծորալ քաշուիլ։

ԻՇԽԱՆ ՔՕՆՈՅԵ ԿԸ ԿԱԶՄԷ

ՁԱՔՈՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴԱՒԼԻՃԸ

Ճարոն ուզդակի դիքլ պիտի քոնէ

ԱՆԳԼԻՈՅ, ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ Մ. ՆԱՒԱՆԳԱՒ ԴԷՄ

Կ'ըսեն գերիւեի օդաչուները

Թօքիօ, 17.— Թօքիոյի մէջ հրատարակուած պաչտօնական յայտարարութիւն մը կ'ըսէ թէ Իչխան Քօնոյեի վատահած է նոր գահիճք կազմելու գործը։ Իչխանը այսօր ընտած է արդէն իր դահլիճի անդամները, որոնց հետ խորհրդակցութեան մէջ է։ Ղատեր. րազմական նախկին նախարար Զօր. Թօճօ և Նաւատորմի նախարար Մ.վ.կալ Օիքաչա մաս պիտի կազմեն նոր գահլիճին։ Թէև այս երկու գինուորականները Մ. Միաբերեալ Ազգերէն են, բայց իր գիտցուիր թէ ար ատիճանի ազգատ են անոր քաղաքականութենէն։ Թէև Յօմիճի գործակցութիւնը կը յայտարարէ թէ Ճարոնի ներքին թէ արտաքին քաղաքականութեան մէջ կրճատական փոփոխութիւն տեղի պիտի չունենայ, բայց ընտրած նոր գէմքերը կը պատկեն հարցը։

Ամերիկայի և անգլիացի մեկնողներ կ'ըսեն թէ Ճարոն կարեւոր նոր քաղաքականութիւն մը պիտի որդեգրէ։ Թօքիոյի կեսդրոյացուցիչները կ'ըսեն թէ Ճապոնիի մարդիկը կը գործեն Թօքիոյի չրէնսկներուն մէջ։ Զրույցները չրէկան թէ Ճարոն մեծ չափով կը բանտնչէ Ծրանս. Հնդկաչինի վրայ։ Մավ. Տարլան այսօր հերքեց Ճարոնական որեւէ վերնագրի մը գոյութիւնը։ Սկենկատրի պատասխանատու իչխանութիւնները չեն տեղեկացուեր Ճարոնական բրիտ. ալ կը բաւականանան յայտարարելով թէ մեծ պատասխանատուները կը տեղեկուին Գերլինի մէջ կը յայտարարուի թէ Ճարոնի գանկնեը միայն զինուորական ոյժ կազմելու համար հրաժարուած և թէ որչ ե ոչ նոր գանկնեը ուզդակի գերմ պիտի բռնաբնե Ռուսիոյ, Մ. Նահանգաց և Անգլիոյ դէմ։

Պէսարապիոյ մայրաքաղաքը գրաւուած

Գերլին, 18.— Գերման պաչտօնական զեկոյցը կ'ըսէ թէ Մոսկուայի չրջանին մէջ երկաքաղաքները հարուած տասած են և Լենինկրատ ն-ըին ամբակոծուած է։ Գերման Ձոյնափիսը ժողովուրդը կը խրախուսե ըսելով թէ մինչեւ այս չաբաթուան վերջը ասելի կարեւոր յաջողութիւններ ձեռք պիտի բերուին։ Քրէվէ չրջանին մէջ սովիէթական ուժերը մաքրեւս ալչտասանք կը տարան, բայց հոս սովիէթական դիմադրութիւնը չատ զօրաւոր է։ Գերման բանակները գրաւեցին Պէսարապիոյ մայրաքաղաքը Քիչինեվը, որ 20—30 մղոն հեռու է Ռումանիոյ սահմանէն։

Կ՚ԱՌԱՋԱՑՈՒՑԻՆ Կ'ԸՍԵՆ ՀԱՒՕԳԱԲՈՒՆԵՐՔ

Սովիէթ ահկարգելատուներ Հաւնգարիոյ մէջ

Պուտափեշտ, 18.— Սպօլիի մէջ մղուող կռիւներէն կը չատ րանակուին և հաւնգար բանակները կը յառաջանան։ Սովիէթական գիմագրութիւնը խորտակուն ենք։ Զօր. Իվանօֆի 12րդ զորաբաժինը ետ կը քաչուի, ծանր կորուստներ տալով։

Պուտափեշտ 18.— Բրատիսլաւիոյ մէջ, սովիէթական սահմանին մօտ մեծ թուով սովիէթ անկորգելատուներ իչան։ Հաւնգար գիմադրութիւնը հետ կռիւներ մղելէ վերջ, ստոնցմէ մեծ մասը գերի իսկաւ։

Ֆին օդաճաւաբդութիւնը գործօն

Հելսինկիֆորս 18.— Պաչտօնական զեկոյց.— Ֆինական օդանաւորդութիւնը մեծ ծանրագործութիւն կը բերէ իր բանակին։ Սեւ վիճակուն բազմաթիւ երկաթուղագիծեր, գունդեր, մեքենականացած բանակներ մեքենացներ եւլն. ամբակոծուեցան։ Փիքի օդանաւեր տեղ տեղ հարուածեցին Մուրմանսքի երկաթուղագիծը։ Օգնամարտեր տեղի ունեցան, որոնց ընթացքին գրեթէ մէկ ֆին օդանաւեր յաղթութիւն ձեռք բերին։ Պատերազմին սկիզբէն ի վեր 186 սովիէթական օդանաւեր զեռնուեցան։ 11 ֆին սաւառնիչներ կորուսած են նոյն չրջանին։

Գերմ. պիտի յարձակին ՏԱՐՏԱՒՆԷԼԻ ՎՐԱՑ

Գէյրութ, 18.— Բուրգերը մեծ կարեւորութիւն կուտան պաչտպանութեան սահմանները վրայ տեղի ունեցող կեդրոնացումին և կը նախատեսեն Տարտաւնէլի վրայ գերման յարձակում մը։ այս համբակ Թուրք քերթերն ու ձայնափիւռ մեծ-մեծ կը խրատեն, ապահովելով նման քայլի մը ականջ կը գրէ թէ Թուրքիա չերե է ու պիտի ծայ նեղուցներուն, որոնց վրայ տեղի ուած ներուն որեւէ գերծուցիչ վտանգ մը պիտի ըլայ նեղուցին։

ՃԱՆՉՆԱՆՔ ԱՐԴԻ ԵՒՐՈՊԱՆ

ՏՕՔԹ. ԿԵՕՊԵԼԻՍ

Իրրեւ հրապարակագիր հանրային կարծիքին վրայ ազդով չեմ մը հրապարակագիրներու անեցած է։ Իր իւ կ՚խօսքերով կ՚ենթադ հասկնալ թէ ինչպիսի մտայոյզներ ե հոգ մտնոյներ ունի մեր մէն մը կեօպելս։ Ըստ ե. ոնր պատերազմ մը չհնարելը մեզի համար մեծ գնահատելի մը ե։ Հիթլերի յաջակողմանեն գերազդեցիկ անձնաւորութ ազդին յառաջիմութեան սկիզբն ե որս շնորհիւ եւրոպական Ազգային ընկերակցութեան մը պիտի վերադարձուած ըլլար Գերմանիոյ։ Պատերազմը կանգի հաստատման ամենէն սպրդ միջոցն է։ Պատերազմը ընկճել, բնաւեան յառաջդիմութեան կասեցնել կ՚ե։

Կեօպելսի գաղափարն ե հակադրել ազգին մտածոյ գիկատորութեան կէս պատճառ կատած կ՚ըլլայ ինչ որ մարգին մէկ մեծ յաղթութիւն չհաղ անձ մըն է նշած։ Երբոր Բոյթի մէկ իրրեւ վերադարձ պետը Մամուլի, չորսօներ բնաւ հրատարակչական մը ատենը իր հոնակութեան նոյնիսկ կուսակցական քննիռներու խօսքերը իր գրքոնն ինչ կ՚ենթարկուին։ Բայց կեօպելս մը իր վկայագիր ունենալու ե. օրագիրները իր հրամանով կրնայ հրատարակուիլ։ Գերման 1400 լրագրներուն մէկ երրորդը փճացուց։ Սակայն աշխարհի անուն անգամ լսել ուզեր և սակայն իր հակակրի մեծատները Նման էին այդ երկրին մեծատուներուն։ Կեօպելս իր գերքը կը պահէ որովհետեւ Հիթլերի պէտքի անձն ե, նամանաւանդ որ չատ խորագետ և խրամանի է։ Միջոցներ և ապրանք անձը պաշտպանելու զօրաւոր բնազդով օժտուած ե։ Ինչ փաղաքշել անձը որոնք չպէտք են իրեն։ Հեղինակութիւն անեցող անձերը գիմ գնալ չարտաւոտութիւն փորձ կ՚ելլը առնոյադը կացութեանց առեն, կեօպելսը Հիթլերի չորսին վրայ կը նշմարէ կեօպելս իր կատարի և անհեթեթ ոգիի մը խառնուածքով արդի աշխարհի մէկ նմանը հազուագիւտ է։

Հիթլերի գործակիցները իր ունեցած ծնունդներն են։ Հիթլեր ալպեան արտայայտած է. «Ես պահանջում որ ամէն պետ, ըլլայ ան քաղաքական կամ կուսակցական գլուխ ն քէ իրենց վարչն ու բարքը անձնագատելի է։ Այն մարդը որ իր վճռական կատակարծման կը յանձնէ, վախնալու չէ ոեւէ ան բան բոլորպես պիտի իյնայ։ Անոր ծան անհոգութէն ուրիշներ կրնան ինքնագիտակցութիւն մը ստանալ ուրիշներ համար գէշ ըլլալ։ Ազգային ընկերվարութիւնն մը ստացած է ազգին։ Ազգային լաւ գատարակութիւն մը ստացած